

บทที่ 7

คำกริยา

คำกริยาคืออะไร ?

คำกริยา หมายถึง การกระทำ การแสดงกิริยาอาการ การอยู่ในอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง การอยู่ในสภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง กล่าวอีกอย่างหนึ่ง กริยา ได้แก่ การแสดงอิริยาบถ เช่น การยืน เดิน นั่ง นอน หรือการบิน การดำน้ำ การกระโดดโลดเต้น การร้องไห้ การดีใจ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

มีกา <u>ฮ้าง</u> ยาม <u>เช้า</u>	นก <u>ร้อง</u> ตอน <u>เช้า</u>
เจ้า <u>ย้าย</u> บ่อ <u>มา</u> จุด <u>ลิด</u>	เขา <u>ย้าย</u> ที่ <u>จอ</u> ครด

คำที่ขีดเส้นใต้ (ขีดก้อง) แสดงความหมายว่า กระทำ

<u>ผู้</u> เฝ้า <u>เท</u> มี <u>อ</u> ย	คุณ <u>ตา</u> <u>เหน</u> อ
<u>ป่า</u> <u>เข</u> ็น <u>ห</u> ็บ	คุณ <u>ป้า</u> <u>ป</u> วย

คำที่ขีดเส้นใต้ (ขีดก้อง) แสดงความหมายว่า มีอาการ

ขม <u>มา</u> ไม้ <u>เท</u> ย <u>ก</u> ะ <u>ถ</u> ่า <u>ย</u> ง <u>อยู่</u>	ผล <u>ไม้</u> ห <u>า</u> ย <u>ต</u> ระ <u>ก</u> ว <u>่า</u> ยัง <u>อยู่</u>
<u>มี</u> อ <u>า</u> น <u>ไ</u> ส <u>บ</u> ่ <u>มา</u> ข <u>ม</u>	<u>เม</u> ื่อ <u>ว</u> าน <u>ไ</u> คร <u>ข</u> าด <u>บ</u> ้าง

คำที่ขีดเส้นใต้ (ขีดก้อง) แสดงความหมายว่าอยู่ในสภาพ

หน้าที่ของคำกริยา

คำกริยาทำหน้าที่เป็นตัวแสดงของประโยค เป็นหน้าที่สำคัญที่สุด เพราะประโยคโดยทั่วไป จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ภาค คือภาคประธาน และภาคแสดง ตัวแสดงของภาคแสดงก็ขมเนื่องโดยตรงกับตัวประธานของประโยค ตัวอย่าง เช่น

<u>เ</u> <u>ถ</u> ่า <u>ย</u> ง <u>ผู้</u>	<u>ค</u> ่า <u>ค</u> ิน <u>ช</u> ้า
<u>ล</u> ิด <u>แ</u> ล <u>่ว</u> ม <u>ไ</u> อ	<u>ร</u> ถ <u>ว</u> ิ่ง <u>ไ</u> ว

เจ้าเอ็ดดี้

คุณพุดดี

ช่างบิณแล้ว

ท่านรับประทานแล้ว

อ้อยย่างไฟระย้า

ข้าพเจ้าเดินไปตลาด

แบบฝึกหัด

1. จงใช้คำกริยาในภาษาลาวที่กำหนดให้ แต่งเป็นประโยคภาษาลาวให้สมบูรณ์

แล้ว _____

แล้ว _____

ย่าง _____

บิณ _____

เอ็ดดี้ _____

2. ให้เลือกคำกริยาภาษาลาวที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับประโยคในภาษาไทย

จูน ชก อุงจัน อุง แ้ด แ่่ง บิณ

ก. ครู _____ จดหมายถึงผู้ปกครองนักเรียนแล้ว

ข. ข้าพเจ้าอยากไปเที่ยว _____

ค. ชาวนา _____ นาในฤดูฝน

ง. คนลาวส่วนมากจะ _____ พาแสงมาเลี้ยงแขก

จ. คุณสมศรี _____ ภาษาลาวได้ดี